

ইন্টারনেট তিতা-মিঠা

ড° প্রণয়ী দত্ত

কুঁবলীর আজি উলাহতে হিয়া নধৰা হৈছে। দেউতাকে তাইক এটা কম্পিউটাৰ উপহাৰ দিব। এইবাৰ নৰম শ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ প্ৰথম হৈ উত্তীৰ্ণ হৈছে বাবে। তাইব বাবে তাতোকৈও হেঁপাহৰ বতৰাটো হ'ল—কম্পিউটাৰটোত হেনো ইন্টাৰনেটো সংযোগ কৰি দিব। দেউতাকে মাকক কোৱা তাই শুনিছে—তাইব জ্ঞানৰ পৰিধি যাতে অসীমলৈ বিস্তাৰিত হয়, এই আশাৰে তেওঁ এই বিশেষ উপহাৰ দিয়াৰ সিদ্ধান্ত লৈছে। কম্পিউটাৰ সম্বন্ধে তাইব কিছু ব্যৱহাৰিক জ্ঞান আছে, স্কুলতো ব্যৱহাৰ কৰিছে, কিন্তু ইন্টাৰনেট সম্বন্ধে তাইব জ্ঞান একেবাৰে সীমিত বুলিয়েই ক'ব পাৰি। তাই মাত্ৰ জানে যে ‘Interconnection of Networks’-এই শব্দকেইটাৰ প্ৰথম অংশৰ সংযোজন ঘটি ‘Internet’ শব্দৰ সৃষ্টি হৈছে। ইয়াক চমুকৈ Net (নেট) বুলিও কোৱা হয়। ই হৈছে কম্পিউটাৰ নেটৱৰ্কৰ বিশ্বব্যাপী এক ব্যৱস্থা। অৰ্থাৎ কম্পিউটাৰ নেটৱৰ্কৰে এক নেটৱৰ্ক। সহজভাৱে বুজিবলৈ হ'লৈ এখন নেটৱৰ্কত যদি কেইবাহাজাৰ কম্পিউটাৰ আছে, তেন্তে এনে হাজাৰ হাজাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আৰু আকাৰৰ নেটৱৰ্কৰ সমষ্টিয়েই হৈছে ইন্টাৰনেট। দেউতাকে কম্পিউটাৰ উপহাৰস্বৰূপে দিব বুলি শুনাৰ পিছৰ পৰাই কুঁবলীয়ে ইন্টাৰনেট সম্বন্ধে সম্যকভাৱে পঢ়া-শুনা কৰি ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰাৰ নিয়ম আৰু কৌশলবোৰ শিকি ল'লৈ। এতিয়া মাত্ৰ ইন্টাৰনেট সংলগ্ন কম্পিউটাৰে তাইব পঢ়া কোঠালি কেতিয়া শুবনি কৰেহি তাৰে সপোন দেখাত তাই ব্যস্ত।

যথাসময়ত কুঁবলীৰ সপোনে বাস্তৰ কাপ পালে। ইন্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ তাই উদগ্ৰীৰ হৈ পৰিল। তাইব ভাৱনাৰ সাগৰখনত বহতো নজনা কথা আছে। কম্পিউটাৰটো একান্ত নিজৰ সম্পত্তি হিচাপে পোৱাৰ পাছত তাইব মনটো যেন থোকি-বাথো হ'ল। কোনটো নজনা কথা আগতে কম্পিউটাৰক সুধিব। ঠিক যেন জোনাক নিশা আকাশৰ তৰা গণি আইতাকৰ কোলাত মূৰ হৈ শুনা

সেই সাধু কথাটি—এজনী ৰাজকুমাৰীৰ এখন যাদু থকা আইনা আছিল। যিকোনো প্ৰশ্ন কৰিলেই নিমিষতে উত্তৰ পোৱা যায়। ইণ্টাৰনেটত সঘনাই ব্যৱহৃত হৈ থকা WWW নো কি জানিবলৈ তাই গুগুলত সন্ধান কৰিলে। লগে লগে উত্তৰ আহিল—১৯৮৯ চনত চুইজাৰলেগুৰ জেনেভাত অবস্থিত পদাৰ্থকণিকাৰ তাৰিক আৰু ব্যৱহাৰিক গৱেষণাৰ আন্তঃবাণ্ট্ৰীয় আৰু অতি উচ্চমানৰ পৃথিৰীবিখ্যাত গৱেষণাকেন্দ্ৰ চাৰ্ন (European organisation of Nuclear Research) চমুকে (CERN)-ত ‘বৰ্ল্ড বাইড বেব’ ধাৰণাটোৰ বীজ অংকুৰিত হৈছিল। পৃথিৰীজুৰি সিঁচৰতি হৈ থকা লাখ লাখ কম্পিউটাৰত মজুত থকা পৰম্পৰ সংলগ্ন বিভিন্ন তথ্য-পাতিৰ সামুহিক ভাণ্ডাৰ হৈছে বেব। এই বেব বৰ্তমান অতি জনপ্ৰিয়। এই জনপ্ৰিয়তাৰ মূল কাৰণ— WWW-ত তথ্যবোৰ পাঠ, প্ৰাফিকছ, ভিডিও’ আৰু অডিও’ৰ মাধ্যমত থাকে আৰু সেইবোৰ সহজে বেবৰ পৰা আহৰণ কৰিব পাৰি। ইণ্টাৰনেটত সঘনাই ব্যৱহৃত হৈ থকা কিছুমান শব্দ যেনে বেব পেজ (Web Page), বেচাইট (Website), হ'মপেজ (Home page), ব্ৰাউজাৰ (Browser) আদিৰ বিষয়েও তাই পলকতে ইণ্টাৰনেটৰ পৰা আয়ত্ত কৰিলে। তাই নিশ্চিত হ'ল যে বিজ্ঞান, কলা বা আন যিকোনো ক্ষেত্ৰে আমি যি কথা জানিব বিচাৰোঁ, কম্পিউটাৰত টাইপ কৰি দিলৈই হ'ল। ইণ্টাৰনেটৰ পৰা নিমিষতে সেই শব্দটোৰ পৃষ্ঠাজুৰি থকা বিৱৰণ চকুৰ আগত আহি পৰিব। এক কথাত ক'বলৈ গ'লৈ সমগ্ৰ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডখনেই যেন ইণ্টাৰনেটত পুঞ্জীভূত হৈ পৰিছে।

কুঁৰলীৰ অন্তৰংগ বান্ধবী শ্ৰেণ বৰ্তমান দেউতাকৰ চাকবিসূত্ৰে মঞ্চোলৈ পঢ়িবলৈ গৈছে। সেয়ে কুঁৰলীয়ে ভাবিলে, তাইলৈকে ই-মেইলৰ শুভাৰম্ভ কৰা যাওক। ভবামতে কাম— নিমিষতে শ্ৰেণৰ পৰা সঁহাৰিও পালে—য'ত আছে বন্ধত মাক-দেউতাকৰ সৈতে ফুৰিবলৈ যোৱা ছেইণ্ট পিটাৰ্ছৰ্গৰ বহতো বঙ্গীন ফটোৰ সৈতে তাইৰ অভিজ্ঞতাৰ বৰ্ণনা। এই বিৱৰণে কুঁৰলীক বাককৈয়ে মোহিত কৰিলে। তাই উপলক্ষি কৰিলে—ই মেইলৰ যোগেদি দেখোন বন্ধু-বান্ধবীৰ পৰা তেওঁলোকৰ দেশ দ্রমণৰ চাক্ষুস অভিজ্ঞতা তথা নিজস্ব দৃষ্টিভংগীৰ এক ৰোমাঞ্চকৰ সোৱাদ লাভ কৰিব পাৰি। সেয়ে তাই শ্ৰেণৰ যোগেদি পৃথিৰীৰ বিভিন্ন দেশত থকা শ্ৰেণৰ বন্ধু-বান্ধবীসকলৈ ই-মেইল দিয়া আৰম্ভ কৰিলে।

ই-মেইলৰ সোৱাদত কুঁৰলী ইমান অভিভূত হ'ল যে ভিডিও’ কলিঙ্গৰ সোৱাদ ল'বলৈ তাই উদগ্ৰীৰ হৈ পৰিল। সঁচাকৈয়ে ভিডিও’ কলিং উপভোগ কৰি তাইৰ এনে অনুভৰ হ'ল যেন মুখামুখীকৈ বহিহে কাৰোবাৰ লগত কথা পাতি আছে। ইণ্টাৰনেটে কুঁৰলীৰ মন-মগজু সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ কৰি বাখিবলৈ ধৰিলে। ইণ্টাৰনেটৰ বিভিন্ন বেচাইটসমূহৰ পৰা তাই বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰ বিষয়েও শিকি ল'লৈ। তদুপৰি সপ্তাহৰ নিৰ্দ্বাৰিত কেইটামান দিনত তাই পঢ়া সমাপ্ত কৰি অলগ়

মনোবঙ্গনৰো আমেজ লয়। নীতিশিক্ষা থকা পুৰণি চিনেমা, সুগায়ক-গায়িকাৰ মন-প্ৰাণ পুলকিত কৰা চৰিযুগমীয়া গীতসমূহৰ লগতে খেলা-ধূলাও উপভোগ কৰি তাই মনটো প্ৰফুল্লিত কৰি ৰাখে।

কুঁৰলীৰ মাক-দেউতাকে সিদ্ধান্ত ল'লে— পূজাৰ বন্ধুত সপৰিয়ালে দক্ষিণ ভাৰতৰ পিনে ফুৰিবলৈ যাব। কেনেকৈ যাৰ, ক'ত থাকিব, কি কি স্থান দৰ্শন কৰিব তাকে গুণা-গঁথা কৰি মাকৰ চিন্তাৰ পাৰাপাৰ নাই। দেউতাকেতো খোলা-খুলিকৈ কৈয়ে পেলালে—অফিচৰ এশ এটা কামৰ হেঁচাত টিকট কটা, হোটেল ঠিক কৰা, কোন কোন স্থানলৈ যাব এইবোৰ ভাবিবলৈ তেওঁৰ সময় নাই। কুঁৰলীয়ে হাঁহি হাঁহি মাক-দেউতাকৰ সমস্যাৰ নিমিষতে সমাধানৰ পথ প্ৰশস্ত কৰিলে—‘তোমালোকে একো চিন্তা কৰিব নালাগে। এই সমস্ত দায়িত্ব মোৰ, কম্পিউটাৰটো এনেয়ে সজাৰলৈ হৈছো নেকি?’ ইন্টাৰনেটতে কুঁৰলীয়ে টিকট কাটিলে, বিচাৰি বিচাৰি দামে-কামে সামঞ্জস্য থকা পছন্দৰ হোটেলো বন্দবন্ধু কৰিলে, আনকি থাকিবলগীয়া হোটেলৰ কোঠালি আৰু চৌপাশৰ ফটোও মাকক দেখুৱালে। লগতে হোটেলৰ কোঠাৰ অগ্ৰিম ভাৰাও ই-বেংকিঙৰ যোগেদি জমা দিলে। ভ্ৰমণৰ উপযোগী হোৱাকৈ আটাইবে বাবে প্ৰয়োজনীয় সাজ-পোছাক আৰু অন্যান্য লাগতিয়াল সামগ্ৰীও নেটৰ যোগেদিয়েই, অর্থাৎ ই-কৰ্মাচৰ সুবিধাত ক্ৰয় কৰিলে, সময় আৰু কষ্ট কিমান যে লাঘৱ হ'ল!

ভ্ৰমণৰ প্ৰস্তুতি পূৰ্ণগতিত আগবাঢ়ি থাকোতেই হঠাৎ এদিন ঘটিল নহয় অঘটনটো—হোটেলৰ পৰা কিবা চিঠি-পত্ৰ আহিছে নেকি বুজ ল'বলৈ কুঁৰলীয়ে কম্পিউটাৰটো অন কৰিলে। পিছে কাৰ্যক্ষম কৰিব নোৱাৰিলে অর্থাৎ ভাইৰাচ সোমাল। ভাইৰাচ শব্দটো শুনিয়েই ভায়েক নিয়ৰে আকৌ অসুখৰ ভাইৰাচ বুলিয়েই ভাৰি ল'লে। সেয়েহে কুঁৰলীয়ে তাৰ আগত সৰু-সুৰা বক্তৃতা এটাই দিব লগা হ'ল—‘বুজিছ নিয়ৰ, Virus ৰ সম্পূৰ্ণ কৰ্প হৈছে ‘Vital information resources under seize’. ই হৈছে এক ধৰ্মসাত্ত্বক অভিপ্ৰায়েৰে প্ৰস্তুত কৰা এক কম্পিউটাৰ প্ৰগ্ৰাম। ই নিজকে কম্পিউটাৰত থকা সুস্থ প্ৰগ্ৰাম বা ফাইলৰ লগত সংযুক্ত কৰি সেইবোৰত বিজুতি ঘটাৰ পাৰে, তাকো আকৌ মূল ব্যৱহাৰকাৰীজনৰ অজ্ঞাতে বা অনুমতি নোলোৱাকৈ।’ নিয়ৰক কথাখিনি বুজাই কুঁৰলী ততা-তৈয়াকৈ বিশ্ববিদ্যালয়ত পদার্থবিজ্ঞান বিভাগত গৱেষণা কৰি থকা শ্বাবানা বাইদেউৰ ওচৰ পালেগৈ। বাইদেৱে এণ্টিভাইৰাচ চফটৱেৰ এটা কুঁৰলীৰ কম্পিউটাৰটোতে অন্তৰ্ভুক্ত কৰি বিপদমুক্ত কৰিলে।

ধীৰে ধীৰে কুঁৰলীয়ে নেটৰ বঙ্গীন জগতখনৰ ভিতলৈ সোমাই পৰিল। তাই যেন কম্পিউটাৰটোৰ লগত আঠা লাগিহে ধৰিলে। স্কুললৈ সাজু হোৱাৰ আগলৈকে আৰু স্কুলৰ পৰা আহিয়েই মুখ-হাত ধুই নাকে-মুখে কিবা অকণ গুজিয়েই ইন্টাৰনেট খুলি লয়। মাজতে মাত্ৰ স্কুলৰ পৰা কৰিবলৈ দিয়া ‘গৃহকৰ্ম’খিনি কৰি লৈ পুনৰ বাতিৰ আহাৰ প্ৰহণ কৰাৰ আগলৈকে বা কেতিয়াৰা তাৰ পিছতো তাই ইন্টাৰনেটক লৈয়ে ব্যস্ত। মাকৰ হাক-বচনলৈ তাই কাণষাৰেই নকৰা হ'ল। তাইৰ

বান্ধৰী এজনীৰ ইণ্টাৰনেট সংলগ্ন মোবাইলো আছে। গতিকে স্কুলতো এতিয়া সময়-সুবিধা বুজি নেটৰ সোৱাদ ল'বলৈ কৃপণালি নকৰে। বান্ধৰীজনীয়ে ম'বাইলত ফেচবুক, ৱাটছএপ আদিও ব্যৱহাৰ কৰে। বান্ধৰীজনীলৈ ৱাটছএপৰ জৰিয়তে অহা বিভিন্ন ধৰণৰ মেচেজবোৰৰ মাজতে সিহঁত ব্যস্ত হৈ থাকে। বান্ধৰীজনীয়ে হেনো স্কুললৈ আহোঁতে-যাওঁতে গাড়ীতো ম'বাইল ব্যৱহাৰ কৰে। আনকি ফুৰিবলৈ গ'লেও বা সম্বন্ধীয় লোক বা আলহী-অতিথিৰ সন্মুখতো বিবাহ-উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ সকলো ঠাইতে হাতত ম'বাইল লৈ ইণ্টাৰনেটতে ব্যস্ত হৈ থাকে। চৌপাশৰ পৰিৱেশলৈ কোনো ভ্ৰাঞ্ছেপেই নাই। মাজে মাজে কাণত হেডফোন লগাই গান বা চিনেমাৰ বঙ্গীন পৃথিৰীত মচগুল হৈ থাকে।

এটা কথাই কুঁৰলীৰ মনত শংকাৰ সৃষ্টি কৰিলে। তাইৰ বান্ধৰীজনীৰ ভায়েক পলে হেনো ইমানকে ইণ্টাৰনেটত গেম খেলিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে যে তাৰ পঢ়া-শুনাৰ প্রতি মনোযোগ একেবাৰে কমি আহিছে। সুবিধা পালেই স্কুল খঁটি কৰি দিনৰ দিনটো মোবাইলত গেম খেলাত ব্যস্ত হৈ থাকে। পঢ়া-শুনাত সৰুতে বেচ নাম কৰা পলে হেনো এইবাৰ ছয়মাহিলি পৰীক্ষাত কেইবাটাও বিষয়ত বেয়া কৰিছে। কুঁৰলীৰ মনটো বিষাদগ্রস্ত হ'ল। লাহে লাহে কুঁৰলীৰ ধাৰণা হৈছে তায়ো— যেন পৰিয়াল, আপোনজন, ওচৰ-চুবুৰীয়া মানুহ সকলোৰে পৰা ক্ৰমাং আঁতবি আহিছে। সিদিনা পৰিয়ালসহ অতুল মামা আহোঁতে তাই দেখোন মাতৃষাৰ দিবলৈকে নগ'ল। ওচৰৰে বিয়া-বাকলৈ ঘোৱাৰ নামেই নল'লে। বাস্তাই-ঘাটে দেখোন সমনীয়া আৰু বয়োজ্যেষ্টজনৰ প্রতি সামান্য সৌজন্যবোধ দেখুৱাবলৈকো পাহৰি গ'ল। কল্পনাৰ বঙ্গীন তথা অবাস্তৱ জগতখনতহে অবিবাম উটি-ভাঁহি ফুৰা হ'ল। তাই দেখোন দৈনন্দিন জীৱনৰ আৱশ্যকীয় সকলো দিশতে সম্পূৰ্ণ আনমনা হৈ পৰিল। ঘৰুৱা কাম-বন তথা অন্যান্য দায়িত্বৰ প্রতি উদাসীন হৈ কেৱল মাথোঁ কম্পিউটাৰটোৰ সন্মুখতে বহি থকা হ'ল। এলাহ ভাবো ক্ৰমে বেছি হ'বলৈ ধৰিলে। মূৰটোও অনবৰততে বিষাই থকা হ'ল। ইয়ে তাইৰ পঢ়া-শুনাতো ব্যাঘাত জন্মালে। বাহিৰা কিতাপ-পত্ৰ, আলোচনী, বাতৰি-কাকতৰ লগত সম্বন্ধই নোহোৱা হৈ পৰিল। নেটত পোৱা কিছুমান তথ্যত বিসংগতিও ধৰা পেলালে স্কুলৰ শিক্ষক-শিক্ষিয়াত্ৰীয়ে। তদুপৰি ছঁচিয়েল মিডিয়াত প্ৰচাৰিত কিছুমান খবৰে উৰা-বাতৰিৰ কপ লৈ সমাজখনৰ ক্ষতি কৰাৰ কথাও স্কুলৰ ময়ূৰী বাইদেৱে সিদিনা সিহঁতক বুজাই দিলে।

কথাবোৰ ভাৰি-গুণি কুঁৰলীৰ মনটো ভাৰাক্রান্ত হৈ পৰিল। দিনকদিনে বাঢ়ি অহা ইণ্টাৰনেটৰ প্রতি আসক্তি তথা মনৰ পৰিৱৰ্তনবোৰৰ কথা ক'বলৈ তাই শ্বাবানা বাইদেউৰ ওচৰলৈ ঢাপলি মেলিলে। শ্বাবানা বাইদেৱে তাইৰ কথাবোৰ মনোযোগ শুনি মিঠা হাঁহি এটাৰে তাইক ক'বলৈ ধৰিলে— ‘এটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে এই বিশ্ববন্দাণৰ প্রতিটো ভৌতিক বস্তুৰে ভাল আৰু বেয়া দুটা দিশ থাকে। সূৰ্য সৰ্বশক্তিৰ আধাৰ। সূৰ্যৰ তাপ-পোহৰ নথকা হ'লে এই ধৰাত জীৱ আৰু উন্নিদকুলৰ

জানো অস্তিত্ব থাকিলেহেঁতেন। ইয়াৰ বিপৰীত ছবিখন আকৌ এনে—সূর্যৰ উৎকট তাপত জহকালি আমি দেখোন বাটলৈ ওলাব নোৱাৰোঁ, ঠায়ে ঠায়ে মানুহ তথা জীৱ-জন্তুৰ লগতে গচ্ছলতিকাৰ মৃত্যুমুখত পৰে। কিন্তু সেইবুলি আমি জানো সূৰ্যৰ শক্তিক উপেক্ষা কৰিব লাগে? উৎকট গবগৰ পৰা পৰিত্রাণ পাবলৈ আমি সামৰ্থ্য অনুসৰি যথোচিত ব্যবস্থা গ্ৰহণ কৰিলৈই হ'ল! একেদৰে ইণ্টাৰনেটৰো মিঠা সুবিধাৰ লগতে তিতা অসুবিধাও আছে। মিঠা সুবিধাসমূহে মানৱ সভ্যতাক উন্নতিৰ জখলাত ত্বড়িৎ গতিৰে আগবঢ়াই নি উন্নতিৰ সোপান ৰচিব পাৰিব। অৱশ্যে এই সীমাহীন সুবিধাসমূহৰ তুলনাত বেয়া দিশবোৰ নিষ্পত্ত কৰি তুলিব লাগিব। এই লক্ষ্যত পূৰ্ণমাত্ৰাই সফলতা তেও়িয়াহে লাভ কৰিব পৰা যাব, যেতিয়া সেই বেয়া দিশ তথা কু-ব্যৱহাৰৰ পৰা আঁতৰি থাকিবলৈ সকলোৱে দৃঢ়প্রতিজ্ঞ হ'ব। আৰু এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় এয়ে যে ফেচবুক, বাট্চএপ আদি চ'চিয়েল মিডিয়াৰ জগতখনত নতুন প্ৰজন্ম সোমাই পৰিছে। ইয়াৰ ফলত তেওঁলোকে কিতাপৰ জগতখনৰ পৰা আঁতৰি অহাই নহয়, খেলা-ধূলাৰ ফালেও সম্পূৰ্ণ পিঠি দিছে। তোমালোকে এটা কথা সদায় মনত বাখিবা যে মোবাইলত থকা বাটছএপ, টুইটাৰ, ইউ টিউব, ফেচবুক আদিৰ দ্বাৰা বহতো মিছ বাতৰিও প্ৰচাৰ হয়। এজনে আনজনলৈ প্ৰেৰণ কৰা কিছুমান ভুৱা বাতৰিয়ে সমাজত ভয়ানক সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰাবো উদাহৰণ আছে। গতিকে কিবা এটা পালেই সেয়া বিশ্বাসযোগ্যতাৰ প্ৰমাণ নোহোৱাকৈ যাৰে-তাৰে মোবাইললৈ পঠিয়াই নিদিবা। এই দিশত পূৰ্বমাত্ৰাই সচেতন হ'বা।' অনুশোচনা ভৰা তথা আঘ উপলব্ধি ভৰা মন লৈ কুঁৰলী শ্বাবানা বাইদেউৰ ঘৰৰপৰা উভতি আহিলে। বাটে বাটে তাই ভাৰি আহিলে এতিয়াৰে পৰা ইণ্টাৰনেটৰ সুবিধা তাই পঢ়া-শুনা, খেলা-ধূলা তথা মাক-দেউতাকে ন্যস্ত কৰা সকলো ধৰণৰ দায়িত্ব সামৰিহে গ্ৰহণ কৰিব। মাক-দেউতাকে অনুমতি নিদিয়া কোনো ধৰণৰ কাৰ্যক্ৰম ইণ্টাৰনেটত আৰু উপভোগ নকৰে। তদুপৰি ইণ্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰে যাতে সমনীয়া তথা বয়োজ্যেষ্টজনৰ প্ৰতি থকা দায়িত্ববোধ তিলমানো হ্বাস নকৰে তাৰ প্ৰতি সচেতন হ'বলৈও তাই দৃঢ়প্রতিজ্ঞ হ'ল। কুঁৰলীৰ দৃঢ় বিশ্বাস, এই প্ৰতিজ্ঞাসমূহ আখৰে আখৰে পালন কৰিলে তাইৰ জ্ঞানৰ পৰিধিয়ে আকাশ চুব। লগতে সমাজৰ প্ৰতিও তাইৰ দায়বদ্ধতা অক্ষুন্ন থাকিব। এই অনাবিল অভিজ্ঞতা থকা উপলব্ধি সকলো বন্ধু-বান্ধুৰীক জনাবলৈ তাই উদগ্ৰীৰ হৈ পৰিল। সেয়ে ইণ্টাৰনেট সংলগ্ন কম্পিউটাৰ উপহাৰ পোৱাৰ দিন ধৰি হোৱা তাইৰ অভিজ্ঞতাসমূহ পুঁখানুপুঁখৰকপে বৰ্ণনা কৰি কুঁৰলীয়ে সকলো বন্ধু-বান্ধুৰীলৈ ই-মেইল কৰিল। এটা অতি আশাভৰা মন। তাই আশা কৰিলে—তাইৰ চিনাকি-অচিনাকি সকলোৰে এহাতে ইণ্টাৰনেটৰ শেৱালি সুৱাসেৰে মন-প্ৰাণ পুলকিত কৰক আৰু আনহাতে ইণ্টাৰনেটৰ কু-প্ৰভাৱৰ কেঁকোৰা পৰা পৰা মুক্ত হৈ থাকক।

লেখক-পরিচয় :

ড° প্রণয়ী দত্ত : ড° প্রণয়ী দত্ত বর্তমান গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইলেকট্রনিক আৰু কমিউনিকেশন টেকন'লজী বিভাগৰ অধ্যাপিকা। শৈশবৰে পৰা মেধাৰ পৰিচয় দিয়া প্রণয়ী দত্তই ১৯৭০ চনত গুৱাহাটীৰ তাৰিণী চৌধুৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বহুথী বালিকা বিদ্যালয়ৰ পৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত বিজ্ঞান শাখাত দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি উত্তীৰ্ণ হৈছিল। ১৯৭৩ চনত পদার্থবিজ্ঞানত অনার্চসহ কটন কলেজৰ পৰা প্ৰথম শ্ৰেণীৰ তৃতীয় হৈ বি. এচ. চি. আৰু ১৯৭৫ চনত কটন কলেজৰ পৰাহি প্ৰথম শ্ৰেণীৰ দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি এম. এচ. চি ডিগ্ৰী লাভ কৰে। প্ৰথমে গুৱাহাটীৰ পাণ্ডু মহাবিদ্যালয় আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত কটন কলেজত প্ৰবক্তা হিচাপে কাফনিৰ্বাহ কৰি ১৯৭৭ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পদার্থবিজ্ঞান বিভাগত যোগদান কৰে। ১৯৮৭ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰফেচাৰ কিশোৰী মোহন পাঠকৰ অধীনত ‘মহাজাগতিক বশিৰ ৰেডিও’ বিকিৰণ’ বিষয়ত গৱেষণা কৰি পি. এইচ. ডি. ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ২০০২ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইলেকট্রনিক এণ্ড কমিউনিকেশন টেকন'লজী বিভাগত মূৰৰী অধ্যাপিকা হিচাপে যোগদান কৰি ২০১৩ চনলৈ সেই পদতে কাফনিৰ্বাহ কৰে। ড° দত্তৰ বহুসংখ্যক গৱেষণাপত্ৰ বাস্তুীয় আৰু আন্তঃবাস্তুীয় পৰ্যায়ৰ বিভিন্ন আলোচনীত প্ৰকাশ পাইছে। কানাডা, অস্ট্ৰেলিয়া, দক্ষিণ আফ্ৰিকা, জাপান, বাছিয়া আৰু চীন দেশত অনুষ্ঠিত কেইবাখনো আন্তঃবাস্তুীয় সন্মিলনত তেওঁ অংশ গ্ৰহণ কৰিছে।

পাঠবোধ :

পৃথিৰীৰ সকলো বস্তুৰে ভাল-বেয়া দুটা দিশ থকাৰ দৰে বিজ্ঞানৰ চমৎকাৰী অৱদান ইণ্টাৰনেটৰো ভাল-বেয়া দুয়োটা দিশ আছে। ইণ্টাৰনেটৰ বহুল প্ৰসাৰ তথা উপযোগিতাই মানুহৰ শ্ৰম লাঘৱ কৰি থাওকতে বিভিন্ন বতৰা দিবলৈ সক্ষম হৈছে; কিন্তু ইয়াৰ সঠিক ব্যৱহাৰ নজনাৰ বাবে বহুলোক বিশেষকৈ ছাত্ৰসমাজ বিভিন্ন ক্ষতিৰো মুখামুখি হৈছে। ইণ্টাৰনেটৰ তিতা-মিঠা' কাহিনীটোৰ মুখ্য চৰিত্ৰ কুঁৰলীকো তাইৰ দেউতাকে জ্ঞানৰ পৰিধি অসীমলৈ বিস্তাৰিত হোৱাৰ আশাৰে ইণ্টাৰনেট সংযুক্ত কম্পিউটাৰ কিনি দিছে। অধ্যয়নশীল কুঁৰলীয়ে ইণ্টাৰনেটৰ উপযোগিতা বিভিন্ন ধৰণে গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু ক্ৰমাণ্ব ইণ্টাৰনেটৰ প্ৰতি বাঢ়ি অহা আসক্তিয়ে তাইক পৰিয়ালৰ সৈতে বিচ্ছিন্ন কৰিছে। সুস্থ সামাজিক আচৰণ তথা দায়িত্ববোধ পাহৰাই পেলাইছে আৰু তাইক অসুস্থ আৰু কৰ্মবিমুখো কৰি তুলিছে। অৱশ্যে ইণ্টাৰনেটৰ এই ক্ষতিকাৰক দিশবোৰ উপলক্ষি কৰি কুঁৰলীয়ে আত্মসংশোধন কৰিছে আৰু ইণ্টাৰনেটৰ সু-প্ৰয়োগ কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে। কাহিনীটোৰ জৰিয়তে লেখিকাই ইণ্টাৰনেটৰ সীমাহীন ভাল দিশবোৰৰ সমান্বালকৈ ইয়াৰ কু-ব্যৱহাৰৰ দিশটোকো উনুকিয়াই ছাত্ৰসমাজক সচেতন কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছে।

শব্দার্থ আৰু টোকা :

অগ্ৰিম	ঃ আগেয়ে দিয়া বা দিব লগা।
অনাবিল	ঃ নিৰ্মল, মলিহীন।
আভা	ঃ পোহৰ, দীপ্তি।
উৰা-বাতবি	ঃ গুজব।
কদাচিত	ঃ কেতিয়াবা।
চিৰযুগমীয়া	ঃ চিৰস্থায়ী।
তড়িৎ	ঃ বিজুলী।
পৰিধি	ঃ সীমা।
প্ৰশস্ত	ঃ উপযুক্ত।

প্ৰশ্নাবলী

ভাৰ-বিষয়ক :

১। চমুকে উন্নৰ লিখা :

- (ক) দেউতাকে কুঁৰলীক কিয় কম্পিউটাৰ উপহাৰ দিছিল?
- (খ) ইণ্টাৰনেট কি?
- (গ) কুঁৰলীয়ে প্ৰথমে কালৈ ই-মেইল কৰিছিল?
- (ঘ) পূজাৰ বক্ত কুঁৰলীহিঁতে কালৈ যোৱাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল?
- (ঙ) ভাইবাচ কি?

২। WWW বা ৱেব কি?

- ৩। কুঁৰলীয়ে ই-মেইলৰ জৰিয়তে বান্ধবীসকলৰ পৰা কি কি কথা জানিব পাৰিলে?
- ৪। ইণ্টাৰনেটৰ সহায়ত কুঁৰলীয়ে কি কি নতুন অভিজ্ঞতা আহৰণ কৰিলে?
- ৫। ভাইবাচে কম্পিউটাৰ এটাৰ কেনেদৰে বিজুতি ঘটাৰ পাৰে?
- ৬। 'ইণ্টাৰনেটৰো মিঠা সুবিধাৰ লগতে তিতা অসুবিধাও আছে।'—কথাবাৰৰ বক্তা কোন? ইণ্টাৰনেটৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ বিষয়ে পাঠটোৰ আধাৰত বুজাই লিখা।
- ৭। 'ইণ্টাৰনেটৰ তিতা-মিঠা' গল্পটোৰ নামকৰণৰ সাৰ্থকতা বিচাৰ কৰা।
- ৮। ইণ্টাৰনেটৰ অত্যধিক ব্যৱহাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱনত কেনে প্ৰভাৱ প্ৰেলাব পাৰে পাঠটোৰ আধাৰত বুজাই লিখা।

ভাষা-বিষয়ক :

১। বাক্য বচনা কৰা :

চিনাকি-অচিনাকি, অলীক-সপোন, নাকে-মুখে, পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা।

১১। অর্থ লিখা (অভিধান চাই) :

শ্রতি, বিজুতি, গুণা-গঁথা, উদাস, পুঞ্জীভূত।

● ● ●